

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Titulus III. De venerabili Sacramento Eucharistiæ & Missæ Sacrificio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

TITVLVS III.

De Venerabili Sacramento Eucharistiæ, & Missæ Sacrificio.

CONFERENTIA. I.

Sacerdos Sacrificaturus die Dominico non reperit hostiam triticeam, ut ergò populus satisfaciat obligationi audiendi missam, utitur hostiâ siliginea: quaeritur itaque an non præstaret offerere sacrum, quam talem hostiam consecrare.

75.

R E S O L U T I O prima: Si per siliginem intelligatur species illa frumenti, quam Germani vocant Dinkel / Tessen / vel Kern / apud omnes incontesto est, hostiam ex ea confectam esse materiam, & licitam & sufficientem, consecrationis: Ratio est: quia etsi non sit Triticum strictè [Germanis Weizen] est tamen Species Tritici latius sumpti, æquivalens Tritico strictè: vocaturque per Alsatiam Weizen. Est itaque solum controversia de siligine accepta pro lecali, germanico Kocken /

ex

ex qua non pinfitur tam albus panis, quam ex filigine in priori acceptione, utilis tamen & quotidianus, etiam inter homines honestae conditionis; de qua proinde fit

76. RESOLUTIO secunda: filigo sive serale (Rocfen) probabilius non est materia sufficiens ad consecrationem; adeoque praestat omittere sacrum die dominico, quam in hostia filiginea celebrare. Pro hac citantur D. Thom. q. 74. a. 3. & Scor. 4. Dist. 11. q. 6. n. 1. & Cuminunis.

Probatum autem ex Conc. Flor. in decreto unionis; Ubi dicitur: *Tertium est Eucharistia Sacramentum, cuius materia est Panis triticeus, & vinum ex vite.* Unde Catechismus Rom. c. de Euchar. §. 12. *Nullus Panis nisi triticeus aptus ad hoc Sacramentum materia putandus est: Hoc enim Apostolica traditio docuit, & Ecclesia auctoritas firmavit.* Atqui filigo nullibi pro tritico reputatur: nec est tritico in bonitate aequalis, ut ador & spelra: igitur non est materia consecrabilis. Dixi porro probabilius: quia oppositum probabile censent Laym. Tan. Gob. & noster Patricius, saltem in casu urgentis necessitatis, utique propter communem ejus usum inter homines.

CONFIDENTIA II.

77. PAROCHUS habens plures moribundos providendos, dum non adsunt panes azymi,

CON.

consecrat fermentatos : an licite ? de valore nullidubium est : quia uterque à scriptura simpliciter panis dicitur : Itaque sit

RESOLUTIO negativa cum Laym. hic. c. 2. n. 4. & comuniōri : ratio est : quia non censetur obligare præceptum de communicando in mortis articulo, quando id fieri non potest conformiter ad Ecclesiæ præscriptum : decernitur autem à Flor. in decreto unionis, unumquemque sacerdotem debere conficere corpus Domini iuxta suæ Ecclesiæ consuetudinem : NB. *debere*, quod præceptum indicat : igitur qui consecrat in Ecclesia latina in fermentato, facit contra præceptum Ecclesiæ, adeoque illicitè.

CONFERENTIA. III

Parochus it peregrinatum cum suo grege spiritali ad Ecclesiunculam sequestratam, longius à Civitate, ubi non reperit Hostiam majorem, plures autem minores : quæritur, an ipsi liceat celebrare cum minori hostia. 78.

2. Cum Tamburino l. 2. c. 8. §. 7. n. 16. si desit grandior hostia, posse pro sacrificio ex mera etiam devotione faciendo accipi unum è particulis, quæ præberi solent Laicis, monendo tamen prius populum ne forte scandalicerur

Ratio est, quia id nec lex aliqua prohibet, nec consuetudo obligans, dummodo scandalum absit, quod tollitur præadmonitione.

CON

CONFERENTIA. IV.

79 Sacerdos volens communicare pœnitente confessos apposuit particulas consecrandas dum autem consecraret hostiam Majori nullam habuit memoriam minorum, nisi primam post consecrationem Calicis, & ideo consecrato calice repetiit formam consecrationis panis super dictas particulas, quæritur proinde an recte egerit,

RESOLUTIO prima, vel sacerdos ille posuit particulas consecrandas super corporale vel reliquit eas extra corporale in pixide lignea: si primum, fuerunt consecratæ una cum Majori hostia, non obstante earum oblivione propter primam intentionem virtualiter perseverantem, adeoque graviter deliquit et iterum consecrando. Si vero secundum, id est si eas reliquit extra corporale in pixide lignea iterum quæritur, utrum habuerit intentionem eas consecrandi, ubicunque demum fuerint modo in debita præsentia: vel eas licite & absque peccato consecrandi; si primum, valide eas consecravit, sed non absque peccato, quod velle consecrare Hostias extra Corporale, absque peccato fieri (scilicet scienter saltem) non potest. Si secundum, tunc eas omnino non consecravit, siquidem intentio ipsius non extendebatur extra Corporale, quia eo ipso non fuisset licite & absque peccato. Quod autem eas de novo

consecraverit post Calicis consecrationem, sive prius valide, sive invalide consecratus, est difficilioris resolutionis: propter quod sit.

80.

RESOLUTIO secunda: Si praetactus Sacerdos dictas particulas consecrasset finita consecratione maioris Hostiae, peccasset mortaliter, quanto magis dum consecrat, post consecratum Calicem. Ratio est manifesta: nam in primo casu consecravit Hostias jam consecratas una cum maiori Hostia [si fuerunt Hostiae infra Corporale] propter virtualement intentionem eas consecrandi, ut in priori resolutione dictum est, atque adeo sacrilege. In posteriori autem casu caepit novum Sacrificium, priori essentialiter jam peracto, idque mutilum, absque mortali non licere omnes doceat. ergo quomodo cunque se excuset, graviter erravit: nec potest se excusare cum ignorantia: quia est nimis crassa & vincibilis.

CONFERENTIA V.

LEgitur in varijs Sanctorum historiis quod propter eorum merita aqua conversa fuerit in vinum miraculose, ut illa à Christo in nuptiis Canae Galileae, quod si ergo Sacerdos tale vinum consecraret, an valide, ratio dubitandi est, quia secundum Concil. Flor. & exemplum Christi in Coena ultima, materia consecrationis Calicis est vinum de vite: vi-

81

RUM

num ex Aqua miraculose productum non est de vite : igitur non videtur esse consecrabile.

RESOLUTIO : Quodcumque Vinum de vite, sive album sive rubrum, cuiuscunque Regionis, debile vel generosum, imò etiam ex Aqua miraculose productum, est materia valida consecrationis SS. Sanguinis Christi, dummodo habeat veram & essentialem rationem Vini. Et Ratio est praxis Ecclesiæ, quæ secundum varias Regiones varia etiam vina adhibet ad Consecrationem. Unde licet Vinum ex Aqua productum non sit de vite quoad substantiam.

CONFERENTIA. VI.

82. SACERDOS celebraturus ad copulandos sponsos, non habet Vinum : quare accepit racemum ex vite pendentem eumque comprimit, & liquorem inde manantem consecrat : an valide ?

ꝛ. Si racemus sit maturus, liquorem inde expressum esse substantialiter Vinum : si verò sit immaturus, ex eo defluere agrestam quæ nondum est vinum, sed via tantum ad Vinum : ideoque prior liquor consecrabilis, non item posterior.

CONFERENTIA. VII.

83. In frigidissimo Hyemis tempore Vinum, in
ice

calice totaliter congelatur ante Consecrationem, nec habentur ea bones igniti : quibus liqueferi valeat, quæritur proinde, num valide consecratur, Ratio dubitandi est ; quia Aqua congelata non est materia Baptismi, licet substantialiter maneat Aqua, igitur e si vinum congelatum maneat Vinum quoad substantiam, non tamen erit materia consecrationis.

RESOLUTIO: Vinum quomodo cunque congelatum, etiam ante resolutionem, potest valide consecrari. Ratio est : quia secundum Ecclesie intentionem in Missali de defectibus in Missa occurrentibus, in Vino post Consecrationem congelato manet Christus: ergo eodem modo potest in similem materiam induci Christus. Nec est paritas baptismi cum Eucharistia : Ille enim consistit in ablutione sive usu Aquæ, qui usus haberi non potest, quamdiu aqua glacies est : Eucharistia autem est Sacramentum permanens independens à poratione, unde licet vinum congelatum ut tale non sit potabile, potest tamen in eo salvari ratio Sacramenti secundum esse permanentis.

CONFIDENTIA VIII.

84.

Alexander I. Papa post S. Petrum sextus Epist. ad omnes Orthodoxos, ait : Non debet, ut à Patribus accepimus, in Calice Domini aut vinum solum, aut aqua sola offerri, sed utrumque

D

per

permixtum : Estne ergo utrumque de necessitate Sacramenti.

RESOLUTIO : Vino consecrando aqua modicissima admiscenda est, non necessitate Sacramenti, sed præcepti tantum, non Divini sed ecclesiastici, sub mortali tamen obligante. Ita habent expresse Rubricæ Missalis de defectibus, nam Concilia *Flor.* & *Trid.* absolute definiunt materiam huius Sacramenti esse Vinum de vite, cui aqua admisceri debet, ita quidem ut Vinum consecretur, Aqua verò non prius conversa, in Vinum, consequenter non est de necessitate Sacramenti sed præcepti, non Divini, sed Ecclesiastici; quia de Divino non constat: & *Concil. Trid.* simpliciter dicit, præceptum esse ab Ecclesia Sacerdotibus, ut quam Vino in calice offerendo miscerent. Quia autem hoc præceptum sit obligans sub mortali, inde facile conijcitur, quia hæc mixtura fit ad representanda gravissima mylteria, ut per fluxionem aquæ & sanguinis ex latere Christi Crucis: item unionem hypostaticam Deitatis cum humanitate in Christo: & denique unionem Christi cum Ecclesia. Deinde Theologi ita necessario requirunt hanc aquæ mixturam, ut nullum admittant casum, quo licet inchoare Sacrificium cum præviso defectu aquæ quam si oblitus es infundere suo tempore, debes postea supplere si advertas, etiam post consecrationem Hostiæ, non tamen consecra

jam vino, quæ utique omnia gravem obligationem insinuant.

CONFERENTIA IX.

Edituus affert particulas consecrandas post 85.
Orate Fratres, ante Præfationem, an liceat Sacerdoti eas acceptare & consecrare? Ratio dubitandi est, quia Rubricæ Missalis præscribunt hostias pro communicantibus consecrandas delere poni super Corporale ante Offertorium, quatenus offerantur cum majori hostia.

RESOLUTIO: eas licite consecrare (præmissa tamen oblatione mentali) docent *Diana p. 2. tr. 14. resol. 71. Gavant. apud ipsum: Busenbaum tr. 3. c. 1. dub. 5. in fine.* Et quidni etiam modo adsint ante Consecrationem, omnino concedunt *Tamburin. & Gobat. apud Parisic. part. 2. n. 170.* Ad rationem dubitandi &c. Rubricas præscribere id, quod ordinariè fieri solet, & quod melius, non quod necessarium est.

CONFERENTIA X

Postquam Officiator insolenni Saero consecraret Ciborium plenum particulis ante cantatum Pater noster, adfuit alius Sacerdos auferens Ciborium pro communicandis poenitentibus, quierant in magno numero, an recte fecerit? Videtur quod non, quia nondum sunt factæ cæ Cruces in canone præscriptæ super illas particulas, *sed his non obstantibus.* 87.

&c. Sacerdotem auferentem Ciborium in

D 2

gansa

ranta copia communicantium, nullam partem
commisisse culpam. Ratio est, quia particulae
iam erant consecratae, nec cruces illae praesentibus
praesolent fieri super particulas communicantium,
aut Ciborium, sed solum super hostiam
majorem & Calicem, ut quotidiana experientia docet.

§8.

CONFERENTIA. XI.

Sacerdos consecraturus non detegit Calicem
nec aperit Ciborium, aut Pixidem continen-
tem particulas consecrandas: Quæritur proinde,
de, an sint illi sufficienter praesentes, ita ut
rigore sermonis de illis verificentur particulae
hic & hoc.

& [Sit Règula Generalis] quod si inter
consecrantem & materiam consecrabilem
corpus opacum per modum separantis vel
videntis interpositum, non fieri validam con-
secrationem, quod vis enim tale obstaculum
morali iudicio hominum censetur impedire
veritatem demonstrationis per particulas
& hic, quare hostia post parietem, vel intra
Tabernaculum conclusa, aut super altari
locata, vel post velum altaris ad divisionem
aliquam faciendam erectum, non potest validè
consecrari, quod si vero corpus interpositum
se habeat per modum continentis tantum, o-
nantis vel defendentis materiam ab irreverentia
aliqua extrinseca, v. g. venti aut pluviae
tunc utriusque consecratio habet suum effectum

& ideo vinum in calice palla coopertum, & Hostiæ in Ciborio clauso possunt valide consecrari, quamvis tempore consecrationis deceat discoope iri. Et ratio est: quia in priori casu non verificantur demonstrativæ particulae *hoc & hic*, sed potius *illud & ille*, bene autem in posteriori. *Ita omnes.*

CONFERENCE XII.

Parochus finito Sacro vocatur ad infirmum moriturum absque Viatico, nisi de novo consecret parvam hostiam, quæritur ergo, an in casu necessitatis liceat consecrare unam tantum speciem.

89.

& Per se nunquam licitum est consecrare unam tantum speciem, panis v. g. etiam in gravi necessitate utputa communicandi infirmum, alioqui sine Viatico moriturum. *Ita Communissima DD.* Ratio desumitur ex ipso facto Christi utramque speciem consecrantis, & adjuncto præcepto. *Hoc facite in meam Commemorationem*, accedente interpretatione & usu totius Ecclesiæ. Hinc Concil. Trident. sess. 22. c. 1. dicit, Christum Corpus & Sanguinem suum sub speciebus panis & vini Deo Patri obtulisse, ac sub earundem rerum symbolis Apostolis, eorumque in Sacerdotio successoribus, ut offerent, præcepisse per hæc verba: *Hoc facite in meam Commemorationem*; ergo præcepto divino necessaria est consecratio utriusque speciei interpretante Ecclesia. Unde

D 3

con-

confiratur Responſio ex eo, quod hoc Sacramentum non conficiatur niſi in Sacrificio (imo ipſa conſecratio eſt Sacrificium) Sacrificium autem eſſentialiter requirit utruſque ſpeciei conſecrationem utpote repræſentativam Sacrificij cruenti crucis ac mortis Chriſti, quæ facta videtur per realem ſeparationem corporis à languine, & languinis à corpore. Tu
 89. ergo ne unquam præſumas conſecrare panem abſque vino, id eſt, non niſi in Miſſa, niſi per acciſus te excuſet impoſſibilitas, v. g. ſi Sacerdos conſecrata hoſtia moriatur, aut cadat in deliquium; Tunc enim alij Sacerdos (etiam non jejuno, ſi jejuniſ haberi non poſſit) licebit conſecrare Calicem ſolum, & ita conſumere Sacrificium à priori inceptum; de quo vide Miſſale, ubi de defectibus Miſſæ.

CONFERENTIA. XIII.

NOVI eximium & ſpectabilem Dominum Dezanum, cui per ſepe in ſolemni ſacro pro Diacono miniſtravi, qui ſolebat conſecrare hoſtiam, ut ſequitur; *Hoc eſt, hoc eſt enim, hoc eſt enim Corpus, hoc eſt enim Corpus meum*: quid ſentiendum de tali conſecratione.

Reſpondet pro me R. P. Gobat in *Alphab. to Sacrificantium caſu 3. n. 4.* his omnino verbis. Tales committere ex genere ſuo mortale, quia inducunt novum ritum circa actionem omnium ſacraſſimam, mutant formam ſacramentaliſ, bis terve ponendo unum verbum

bum
 loque
 non p
 redig
 Gob.
 tire d
 mand
 ſitate
 lina p

DE
 pu
 mei:
 [ajun
 cam ſp
 potum
 ſp ritu
 Chriſt
 tuale
 neque
 ſtum
 rueru
 ſenter
 elcam
 poſto
 &
 eſt Pa
 aliud
 mini a

bum

bum: repræsentant nobis Christum ridicule loquentem. Credo tamen, tales coram DEO non peccata graviter, quia scrupuli eorum eos redigunt ad hanc parvam stultitiam, *Hæc Gob.* Quibus addit *Patritius noster*, idem se sentire de ijs, qui consecraturi pro intentione formanda, longa, scrupulosa, ac ridicula, morositate hostiæ consecrandæ incubant veluti gallina pullis excludendis.

CONFERENTIA XIV.

DE forma Consecrationis Panis, *Hoc est Corpus meum, & vini, Hic est Calix Sanguinis mei:* Ita discurrunt Calvinistæ & patres nostri, [ajunt ex Paulo I. Cor. 16.] *Omnes eandem escam spirituales manducaverunt, & omnes eundem potum spirituales biberunt, bibebant autem de spiritali, consequente eos Petra, Petra autem erat Christus.* Unde si cæguunt: Si eandem spirituales escam Patres nobiscum sumpserunt, neque aliter, quam vera fide præsentem Christum (qui in carne nondum natus erat) poterunt lumere, constat nos quoque ita præsentem manducare, cum eandem manducemus escam: Quæritur itaque, an ex cit. verbis Apostoli recte sequatur, quod inferunt.

&. Minimè, aliud enim (inquit S. Aug.) est Pascha, quod Judæi de ove celebrant: aliud quod nos in Corpore & Sanguine Domini accipimus.

D 4

fide

fide & re ; illi signum cum sola fide , eandem ergo utrique spirituales escam , non eandem realem. Nos habemus Panem de Cœlo vivum , illi Manna mortuum. Joan. 6: Declaratur autem nostra veritas ex ipsis institutionis sacræ verbis , *Hoc est Corpus meum, quod pro vobis datur.* Panis autem, vel apprehensus in mente Christus, pro Redemptione nostra oblata non sunt , sed ipsum Christi Corpus reale & verum. Iterum *Hoc est poculum, novum Testamentum in Sanguine meo, quod pro vobis effundetur* , manifestè indicat , non vinum , sed verum Christi sanguinem , neque hanc ut fide apprehensum , sed ut ipsum fidei nostræ objectum, hoc in poculo fuisse : Cum aliud nihil pro salute nostra effusum sit.

CONFIDENTIA. X.

92. Quia Apost. ad Rom, 6, scribit : *Christus resurgens ex mortuis, iam non amplius moritur, mors illi ultra non dominabitur, quomodo intelligendum est illud Tridentini sess. 13. c. 3. ubi docet existere in hoc Sacramento [utique vi forme consecrationis] Corpus quidem sub specie panis & Sanguinem sub specie vini ex vi verborum quòd si enim Corpus existat sub specie Panis absque Sanguine, quomodo vivit & non moritur Christus. Ad hoc*

Re.

Respondendum est Lutherano, non Catholico: ille enim dicit cum pane esse solum corpus, & cum vino solum sanguinem absque corpore; hic autem fatetur, & sub specie panis, & sub specie vini esse totum Christum una cum Deitate & Humanitate, & sic utique vivum. Audi quod sequitur in cap. cit. Conc. Trid. *ipsum autem corpus sub specie vini, & sanguinem sub specie panis, animamque sub utraque; vi naturalis illius connexionis & comitantie, quæ partes Christi Domini, qui jam ex mortuis resurrexit, non amplius meriturus, inter se copulantur &c.* subintellige esse, vel manere. Aliud ergo est solum corpus poni sub specie panis vi verborum consecrationis, & aliud solum corpus ibidem poni: hoc ultimum Lutherizat, prius autem optime Catholicum est: dum enim vi verborum ponitur solum corpus sub specie panis, ponitur per concomitantiam etiam sanguis, & anima; & dum sub specie vini, vi verborum formæ consecrationis, ponitur tantum sanguis, ponitur quoque concomitanter, vi naturalis connexionis, corpus, anima, Deitas, & unio hypostatica, adeoque totus Christus.

CONFERENTIA, XVI.

Præterea quidam, quod si quis indignè
accedat ad hoc Sacramentum, statim recedat
Christus, antequam comedatur. Item alii;
recedere Corpus Christi, si species in latum

93.

vel alium locum sordidum cadant, vel a mure
aut a bestia devorentur: an recte?

ꝛ. Certè Ratio est: quæ tamdiu manet
Corpus & Sanguis Christi ac ipse Christus sub
speciebus Eucharisticis, quamdiu possit sub
ipsis conservari ipsa substantia panis & vini, si
adesset, succedunt enim Corpus & Sanguis
Domini substantiæ panis & vini: Sed substan-
tia panis & vini non statim corumpitur ca-
dens in lutum, vel alium locum indecentem,
ut per se clarum est: Igitur &c. Deinde si pec-
catore communicante Christus recedit, unde
diceretur indignè sumere Sacramentum juxta
illud I. Cor. II. *Qui manducat & bibit indignè,
judicium sibi manucat & bibit, non dividens
Corpus Domini?*

CONFERENTIA XVII.

Infirmus sumpsit Hostiam, quam ob siccita-
tem oris non potuit deglutire, sed tamdiu
re-inuit in ore, donec totaliter conlumeretur:
an fructuose communicarit?

94. ꝛ. Talem infirmum non manducasse
Christum; ac per consequens gratiam sacra-
mentalem non accepisse. Ratio est, quia
hæc manducanti Sacramentum pronititur:
non est autem manducatio Sacramenti, post-
quam species corruptæ sunt, etsi corruptas
cum saliva deglutiat: igitur &c.

95. At quid, si species semel sumptæ & trajectæ
in stomachum, iterum integræ evomantur;

Ta-

Talis utique inuictuos e communicavit : quia
revera manducavit : & si eas denuo sumeres
(ut pote nondum corruptas) de novo cum fructu
communicaret. Ita Card. de Lugo *his Disp.*
12. sect. 2. num 53.

DE MISSA.

CONFERENTIA XVIII.

96.

Missa à Lutheranis & Calvinistis dicitur ab-
ominatio, Idololatria, quia colitur Baalim
& Maozim, *Dan. 11.* ubi refertur Anti-
chistus adoraturus Maozim, ei que argentum
& lapides pretiosos oblaturus : quod ipsum
exercere ajunt Papistas in sua Missa, dum Sa-
cramentum in ea confectum circumferunt aure
& argento perornatum. Insuper nos incusant,
quod per Missam nostram abnegemus unicum
illud Sacrificium Passionis Jesu Christi cruentum,
quo plenè satis factum est Patri æterno pro
peccatis totius mundi. Quid ad hæc.

Respondeat Catholicus : Quærat ex ipsis,
ubi scriptum sit, Missam esse abominationem,
idololatriam baalamiticam & abnegationem
Sacrificii cruenti Christi : & quod in Sacramen-
to altaris adoremus Idolum Maozim : si id non
ostenderint expressis & clavis verbis ex Scrip-
tura (uri ostendere non possunt, cum tamen
debeant) victi jacent abominabiles ipsimet,
cum nobis probare nequeunt ex Bibliis, quod
d. c. obiciunt. Velenim scriptum est clavis
& ex-

& expressis verbis, de quo nos inculant tanquam idolatras, &c. vel non est scriptum, si non est scriptum, faciunt nobis manifestam injuriam secundum suam propriam opinionem dum nil credunt, nec credi volunt, quod Scriptura S. expressè non habet; vel est scriptum claris & expressis verbis, Missam esse idololatriam &c. & nos idololatras &c. ergo ostendant: sed ubi; certe nusquam, nisi in malevolo ipsorum cerebro.

An Baalim aut Maozin adorat, qui Christum adorat: ergone Christus Baalim: idololatriam exercet, qui ex mandato Christi, *hoc facite in meam commemorationem* offert panem & vinum, Corpus & Sanguinem Domini Sacrificium incruentum, quod & ipse Dominus obtulit: abnegat aut vilipendit Sacrificium cruentum Crucis, qui in ejus memoriam & repræsentationem offert agnum immaculatum sub speciebus panis & vini: An valori infinito Sacrificii cruenti Crucis aliquid detrahit, qui de ipsius pretio participat per Sacrificium incruentum, per Sacramenta, per fidem, perque bona opera, quæ omnia in virtute crucis ac Passionis operantur in nobis remissionem peccatorum, An non vos ipsi (Lutherani) sentitis, Fidem & Baptismum esse media necessaria ad salutem: quomodo ergo solum Sacrificium Crucis sufficiens est ad omnem effectum, quem possumus obtinere per Sacrificium Missæ, Fidem

&

& Sacramenta: Unde manifestè sequitur & vos non minùs detrahete Sacrificio Crucis, quam Catholicos, aut certe nec vos nec Catholicos, dum scilicet ambo vobis applicatis & participatis de pretio & valore Passionis per media ab ipsomet Christo instituta, inter quæ præcipuum est Sacrificium Missæ incruentum, quo ipsum cruentum Crucis Sacrificium repræsentatur, ejusque fructus nobis applicatur: unde sicut ipsa Sacramenta non sunt superflua, nec arguunt insufficienciam Sacrificiû Crucis, ita nec Missæ Sacrificium.

CONFERENTIA XIX.

Sacerdos abstemius, ne cogatur sumere species vini à quibus naturaliter abhorret, consecrat solum panem, eumque manducat: 98.
Quæritur itaque an conficiat Sacramentum, & peragat Missam; & Essenciam Sacrificiû Missæ consistere in Consecratione utriusque Speciei. Ratio est; quia Christus expressè instituit in hoc Sacrificio offerri Corpus & Sanguinem suum sub speciebus panis & vini, ad repræsentandum Sacrificium cruentum factum per mortem Christi, sive separationem sanguinis à corpore: sed in consecratione utriusque speciei, & non unius tantum, sit perfecta repræsentatio Sacrificiû cruenti, dum scilicet sub specie panis Corpus Christi velut effusus incruentè repræsentatur: igitur &c. Unde quamvis validè consecretur una tantum species

cies, & verum hoc Sacramentum non tamen fit verum & perfectum Sacrificium à Christo institutum, sed mutilum ac impossibili supplendum per consecrationem alterius speciei, & etiam à Sacerdote non amplius jejuno, si non adsit jejunos. Vide *Rubr. Missal. ubi de defectibus Missæ*. Ex quo sequitur, audientes hujusmodi Sacerdotis mutilatoris Missam non satisfacere præcepto Ecclesiæ in die festo, ob defectum partis essentialis in Consecratione, & integralis in sumptione.

CONFERENTIA. XX.

99. **L**egitur in historiis, sepius in Missa mutata hostiam in carnem, vel parvulum, ut in Martyrologio Franciscano, de quodam patre Petro, qui videbatur ab innocenibus deglutire parvulum in sumptione ita ut clamarent alè. *Schæuet Schæuet / Der Vater Peter verschlucket die Kindlein*: quid ergo de talibus hostiis sentiendum, aut faciendum.

R. Cur. P. Spörer Teol. sacram. p. 2. cap. 3. sect. 1. num. 124. si mutatio hujusmodi fit solummodo apparens & non realis (qualis fuit alia Patris Petri à solis parvulis vita) Hostiam sumendam esse à sacrificante. Ratio est, quia ea non fit ex parte Hostiæ, sed vel in intermedio aere, vel in potentia visiva per speciem, manente Hostia in statu debito & conveniente ad sumendum. Quod si autem fiat

ma

mutatio realis, ita ut omnibus, & ipsi etiam Sacerdoti apdaretur caro, idque permanenter, ea sane sumenda non est, sed in loco decenti asservanda: quis enim crudam carnem sumat.

At nunquid tunc Sacerdos debet de novo consecrare aliam hostiam ad completum Sacrificium: D. Thom. & Communus docent, posse iterum de novo consecrare, ac non teneri ex præcepto: licet enim sumptio sit de præcepto & integritate sacrificii, tamen hoc præceptum non potest amplius servari post ita mutatas species consecratas: nam tunc consecrare de novo, esset idem sacrificium consummare, sed aliud inchoare, Deus ipse mutatione miraculosâ specierum censetur in hoc præcepto sumptionis dispensare.

100.

CONFIDENTIA. XXI.

Laicus conqueritur adversus sacerdotem, quod hic sub duplici specie communicet, illi vero non nisi uno porrigatur: credit enim, sacerdotem porrigatur: credit enim, sacerdotem per duplicem plus gratiæ acquirere, an juste.

101

¶ si five communicans sub utraque specie plus gratiæ accipiat, si five minus, injuste conqueritur Laicus adversus sacerdotem, quod hic sub utraque communicet, & illi porrigatur.

102

tur sola panis species. Ita sentire debent omnes Catholici ex ratione data à Conc. Trid. sess. 21. cap. 3. ubi declarat: nullà gratià ad salutem necessarià defraudari eos qui unam tantum speciem accipiunt: ergo nulla fit injuria Laicis ab Ecclesia ipsis usum Calicis dene gante, sive per hunc acciperent aliquam gratiam, sive non; quia illa non est ad salutem necessaria, estque obnoxia multis irreverentiis tanti sacramenti, quibus proinde non debet præponderare parva gratia, utpote, facile aliunde recuperabilis.

Deinde ideo præcisè species conferuntur gratiam, quatenus continent Christum, & eas sumentes Christum, sumunt, eique ununtur; atqui sub altera tantum specie æquè totus ac integer Christus continetur ac sumitur quem sub utraque: ergo æqualis per se confertur gratia, sive una tantum, sive utraque species sumatur; consequenter Laicus injustè conqueritur adversus sacerdotem sub utraque specie communicantem: idque propter sacrificium complendum, ad Laicum omnino impertinens.

CONFERN TIA XXII.

102. **M**Oribundus provisu à Parocho moritur priusquam Hostiam deglutiverit: Quæritur ergo, an effectum sacramenti acceperit.

Be.

R. Non accepisse. Ratio est: quia Ioa. 6, promittitur hic effectus manducantibus; *Qui manducat me, vivet propter me*: Sed iste infeliciter provisus non manducavit: etenim si alium citum ad os sumpsisset, eumque ante trajectionem in stomachum rejecisset, mansisset jejunus. Igitur non accepit gratiam manducantibus promissam. Unde infirmis Viaticum denegari debet, qui illud deglutire non possunt.

CONFIDENTIA XXIII

Quidam Canonicus pe ijt a Sacrista qui s^o 103.
 ebat: pinseret hostias, ut crassiores pinseret
 utique tardius consumendas, erat enim hujus
 opinionis gratiam augeri, quamdiu species
 manent incorruptae in stomacho: an pruden-
 ter.

R. Mihi videri hanc postulationem fuisse minus prudenter. Ratio est: quia secundum veriore SS. Eucharistiae Sacramentum causas suum effectum in primo instanti completae manducationis, nilque post: neque enim manducare dicimur post semel deglutitum cibum, et si eum contineamus in stomacho. Deinde superstitiosum est putare, eo majorem esse virtutem Sacramenti, quo plures vel majores sumuntur species: unde Inquisitores solent contra id facientes procedere tanquam suspectos de errore; ne scilicet novus mos, aut superstitio in Ecclesiam introducantur.

E

CON.

CONFERENTIA. XXIV.

104.

Solent in Religionibus Fratres juniores Superioribus natalizantibus in signum gratulationis offerre certum numerum Communio-
num: Quæri ergo potest, an Communio sit
revera alijs communicabilis instar Sacrificij, an
vero solis sumentibus proficua.

R. Quando pii communicant pro alijs vivis
aut defunctis, non applicant illis Communio-
nem, ut illis valeat ex opere operato, sed ap-
plicant ipsis solum effectum Communions sa-
tisfactorium vel impetratorium ex opere ope-
rantis, quatenus scilicet ipsa Communio est opus
meritorium satisfactorium. Ratio est: Quia
Sacramentum Eucharistiæ operatur suos effe-
ctus per modum cibi spiritualis: Cibus autem
per se solum prodest comedenti, non alijs, igitur
&c. Pro meliori hujus intelligentia sit.

De Valore & fructibus Sacrificij
Missæ.

105.

CONFERENTIA. XV.

Sacerdos quidam legit, alium esse fructum
Sacrificij meritorium, quo scilicet celebrans
in statu gratiæ existens meretur augmentum
Gratiæ Sanctificantis in præsentem, & gloria
in futuro: alium satisfactorium, quo satisfacit
pro peccatis temporalibus debitis peccatis jam
remissis, alioquin in hac vel altera vita luendum

alium

alium denique *impetratorium*, quò impetrat à Deo beneficia spiritualia vel temporalia, ut proinde pluribus prodesse possit per sua sacrificia quotidiana, uni applicat fructum meritorium, alteri satisfactorium & tertio impetratorium, an bene.

RESOLUTIO prima: Primus fructus meritorium totus est ex opere operantis, & non ex opere operato Sacrificij. Est *Comm. DD.* Ratio est: alias enim quoad hoc sacrificium non differret à Sacramento, quo solo ex opere operato confertur gratia sanctificans.

RESOLUTIO secunda: Fructus satisfactorius, & Impetratorius in sacrificio principaliter est ex opere operato. Ratio est: quia per se institutum est ad satisfactionem pro peccatis, & ad impetranda bona animæ & corporis salutaria.

RESOLUTIO tertia: utrumque fructum, satisfactorium & impetratorium, potest sacerdos applicare alteri, non item meritorium. Ratio est: quia solus Christus alteri gratiam sanctificantem mereri potest, non itaque etiam sacerdos ex opere operantis.

CONFERENCENTIA. XXVI.

Pœnitens in Sacramento pœnitentiæ accipit pro satisfactione multa Rosaria, aut jejunia sibi molesta, & ideo loco eorum fecit offerri unum vel alterum sacrificium, quis audivit, hoc ex opere operato satisfactorium esse pro peccatis remissis: an recte. E 2 RE.

RESOLUTIO : Non quovis sacrificio, tota poena peccatis confessis debita, ex toto remittitur, sed certa tantum pars juxta Christi determinationem, ideoque quia hæc determinatio nobis non constat, oportet nos etiam alia pia opera peragere, quibus residuum poenae restantis deleatur, præcipue poenitentiam in Confessione impositam, ad quam peragendam ex obedientia obligamur, nisi certo constaret nos indulgentiam plenariam obtinuisse. Ita Communis.

CONFERENTIA. XXVII.

190.

Capellanus debitor 100. Missarum pro defuncta legendarum, ut se citius expediat, præter fructum specialem defunctæ debitu n, ipsi insuper applicat suum proprium, sive specialissimum eiusque tres portiones taxat pro æquivalenti fructu speciali, atque adeo credit se tribus sacris satisfacere quatuor, & per consequens sexaginta septem centenis: Non absque quæritur, an id cum bona conscientia præstiterit.

RESOLUTIO : Etsi non desint Auctores, puta, Fillucius, Malfesius, Naldus, alique, qui Capellano assistant, contrarij tamen sunt Suarez, Lugo, & Thom. Tamburinus apud patricium hic cap. 4. num. 225. & c. cap. 5. num. 363. Ratio autem est: quia per incertum non satisficit certo; incertum autem est, an fructus specialissimus sacerdoti debitus possit alteri applicari.

plicari, & obligatio Capellani est certa propter acceptum stipendium: Igitur &c. Deinde inter propositiones damnatas ab Alexandro VII. Octava est: *Duplicatum stipendium potest Sacerdos licite accipere, applicando petenti partem etiam specialissimam fructus ipsimet Sacerdoti correspondentem.* Quod si autem portio specialissima applicabili esset alteri (in proposito defunctæ) pro illa utique posset aliquid recipi loco stipendii: itaque mens Pontificis est, eam non esse sic applicabilem. Tu sequere meum quondam Lectorem P. Patricium ubi *sup. cap. 4. Si Sapis Sacerdos, semper retine tibi ipsi, ut puta fructum specialissimum, etiam quando accepto stipendio pro alio celebras.*

CONFERENTIA XXVIII.

Superior in Tabula Missali ponit Sacerdotem subditum, ut celebret pro defunctis; hic autem volens gratificari Amico, differendo intentionem Superioris in alium diem: *Quæritur, num portio media seu specialis possit defunctis vel amico, facile.*

R. Prodesse amico. Ratio est: quia in potestate celebrantis est applicare fructum sacrificij, non superioris: est enim minister Christi, in cuius persona sicuti sacrificat, ita & sacrificium applicat, juxta illud in Ordinatione accipe potestatem offerendi Sacrificium pro vivis & defunctis, igitur & eius fructum applicandi.

CONFIDENTIA. XXIX.

112. **M**ercator dives timens, ne forté hæredes ipsius obliviscantur post mortem, curat in vivis pro se legi Requiem: Quæritur, an sit practicandum.

ꝛ. Non videri practicandum. Ita *Laym. contra Navar.* Ratio autem est: quia Sacrificium confert suum effectum, quando factu existit, nec potest illum suspendere in futurum: alias certe posset sacerdos applicare fructum Missæ satisfactorium pro nunc actu pescatore, ut ipsi proveniat: quando à peccato justificatus erit, item pro infante, vel alio homine non indigente, ut ipsis eveniat, posteaquam in peccata lapsi fuerint, quæ utique absurda sunt, ac contra omnem Ecclesiæ praxin: igitur &c. Deinde citra mendacium non potest in collecta diei pro defuncto famulo tuo &c.

CONFIDENTIA. XXX.

113. **H**odie proposuisti, crastina celebrare, pro defuncta, cujus propositi cras immemor celebras ad intentionem petentis: Quæritur, an petens obtineat fructum sacrificij, an vero defuncta? Ratio dubitandi est, quia qui prior tempore prior jure: prior autem erat intentio celebrandi pro defuncta, igitur &c.

ꝛ. Posteriolem intentionem valere præ prima. Ita *Lugo*, & ratio est clara: quia ista existit actualiter, illa vero solum habitualiter tanquam nondum revocata: plus autem haud

dubie operatur actualis quam habitualis : Cum ergo hæc cum illa non consistat , illa cedat, est necesse. Ad rationem dubitandi. &c. Ex ea tantum sequi, quod, si Sacerdotis menti occurrisset hesternæ intentio, debuisset eam præponere hodiernæ.

CONFERENTIA XXXI. 114.

Vasq. 3. p. dist. 121. e. 6. docet, fructus Sacrificij non posse separari ab invicem : Unde quæritur, an liceat Sacerdo. i eos aliquando dividere.

RESOLUTIO : De facto per sæpe contingit separari fructum satisfactorium à merito : patet, nam quando offers Sacrum pro existente in peccato mortali, prodest illud ei quoad vim impetrandi, at non quoad vim satisfaciendi, neque enim remittitur pœna peccatis debita, nisi prius remissa culpa, cur ergo idem non liceat intentione Sacrificantis ? & vel maxime quando non habet obligationem celebrandi, vel etiam, si iubearis à Superiore offerre Sacrificium in gratiarum actionem pro aliquo beneficio à Deo obtento ; potes utique idem Sacrificium quoad fructum satisfactorium pro aliis vivis & defunctis offerre, illis v. g. pro quibus Sacrum hebdomadarium offerre debes.

Ad quid licet in casu, quo obligaris facere Sacrum ex Justitia pro stipendio accepto, ad certam aliquam intentionem, tunc certe to-

rum fructum, cuius est capax petens, tenerit ei applicare. Ita com. DD. & Ratio est: quia sensus & intentio omnium fidelium pro missa stipendium deponentium est, obtinere omnem fructum ex operato, tam impetratorium, quam satisfactorium, imo etiam ex opere operantis ordinarium proveniente, ideo enim plerique quaerunt devotioem, ex quo plus sperant de fructu ex opere operantis.

116. CONFERENCE. XXXII.

Sacerdos liberaliter & gratuito, pro vinculo natalitio offert Natalizanti unum, vel plura Sacra, sperans exinde aliquam remunerationem, quae emanet, quaeritur ergo, an talis sub peccato teneatur servare promissum. Ratio dubitandi est, quia in re gravi violare fidelitatem est utique grave peccatum.

¶ Offerente (nisi expresse intenderit se graviter obligare) omittendo sacrum vel sacra oblata, nullo modo peccare. Ratio est, quia promissio liberalis, etiam in re gravi, non causat obligationem gravem ultra intentionem promittentis, in casu autem proposito intentio promittentis est, se non obligare ad Sacrum legendum, nisi detur remuneratio, igitur hac emanente nulla amplius manet obligatio non obstante gravitate rei oblatae. Itaque ad rationem dubitand. ¶ Promissarium in hoc casu conqueri non posse de non servata fidelitate, quia ipsi nihili constat.

CON.

CONFIDENTIA. XXXIII.

Parochianus in gravi necessitate existens pe-
tit à Parocho aliquot Sacra, vel pro defuncto
recens mortuo; ille autem ea diu differt, le-
gendo interim alia Sacra prius postulata, de-
posito pro utriusque stipendio solito: Quæri-
tur, an sine peccato? 117.

RESOLUTIO: Cæteris paribus per se
prius legenda sunt, Sacra prius petita, per acci-
dens autem propter præsentem necessitatem
peccat Sacerdos ea præponendo, quæ non
sunt tantæ necessitatis. Ratio est: quia tunc
injustè privat petentem fructu magno, ac per-
quam necessario, v. g. puerperio laborantem,
aut defunctum in Purgatorio patientem, quo
non privat alios quantumvis priores, ut sup-
ponitur. Itaque plura sacra, quam legi
possint, acceptari nequeunt absque gravi
peccato, nisi acceptans ea, faciat per alios
legi.

Sed potestne tunc sacerdos retenta sibi
parte stipendii Missam alteri committere, & 118
Quando stipendium datum est majus justo vel
solito, ita ut parte retenta, alteri sacerdoti ce-
lebranti remaneat adhuc justum stipendium
dari solitum, v. g. ex medio floreno 20. cru-
cigeri, si tunc alter sacerdos sponte & liberè
consentiat in minus stipendium, poterit re-
siduum sibi servare prior sacerdos. Dixi autem,
sponte & liberè consentiata, nam si sacerdos ege-

nus necessitate compulsus aliunde non possit
habere Missas, nisi hoc à domino è stipendio ac-
ceptas, non sine involuntario admixto, tu
non liberaberis à peccato iniustitiæ ac turpi
quæstus onereque restitutionis, sicut nec in
simulacris. Etenim quæro; et majus
iustum stipendium datum est tibi præcise pro
Missa; vel ex speciali effectu erga tuam personam
aut beneficium? si posterius, habes titulum
sufficientem tibi reservandi partem stipendij,
si autem prius, certe nullum titulum allegare
potes iustæ reservationis, quia Missam non
legis. Audi propositionem nonam inter dam-
natas ab alexandro VII. *Post Decretum Verba
ni VIII. post Sacerdos, cui Missa legenda tra-
duntur, per alium satisfacere, collato illi minore
stipendio, alià parte stipendij sibi retentâ.*

CONFERENTIA. XXIV.

Pro solatio Scrupulo- rum.

119.

Sacerdos scrupulosus, non obstante quo
ante Sacrum fecerit intentionem consecran-
di panem & vinum apposita vel apponenda
juxta Christi institutionem & intentionem
Ecclesiæ; suumque sacrificium applicandi qui pe-
runt, deditque stipendium: vel illi, cui antecede-
ret, gratuito promisit: vel ei, cui vult superio-

prodesse tale sacrificium, nihil ominus per distractionem immemor istorum sub ipsa Missæ oblatione, in fine anxietur, (dubitatque an satisfecerit suæ obligationi per omnia. Quæritur ergo; quid solatii tali misello dandum?

Ex Patricio nostro hîc p. 2. c. 5. à n. 337. 122.
Intentionem, tam generalem offerendi ad cultum DEI, quàm particularem utramque (consecrandi & applicandi fructum Sacrificii) utriusque optimam ac utilissimam esse actualem explicitam habitam tempore Consecrationis; eam tamen necessariam non esse, sed omnium consensu sufficere intentionem virtuales, nimiram virtute intentionis actualis præhabitæ, & nunquam revocatæ, adhuc in operatione moraliter perseverantem, moventem, & influentem in præsentem actum Consecrationis, Oblationis, &c. ut nimirum verè moraliter ideo nunc fiat Consecratio vel Oblatio, quia quis antea intendit & voluit. Quod adeò verum est, ut ex Cajetano, Suarez & aliis, rectè moneat Tamburinus opusc. de Sacrificio l. 12. c. 1. §. 2. n. 8. non esse consuetum, ut tempore Consecrationis eliciat quis intentionem actualem in actu signato v. g. dicendo *Iam volo consecrare, & facere, quod ecclesia &c.* sed longè melius esse, ut tunc cogitet de sensu verborum, & ipso mysterio à se conficiendo: sicque in persona Christi, & velut ex ore Christi devote sacra verba pronuntiet: hoc etiam ipse jam habet in actu exercitio intentionem actualem.

actualem optimam, & sufficientissimam consecrandi, licet etiam alia intentio actualis non præcessisset. Quod, quæso, notent morosi scrupulantes.

121. Est autem intentio consecrandi necessaria virtualis, n. præced. explicata: defectu cuius vis unquam contingere potest, quod Consecratio Hostiæ principalis sit invalida cum etiam implicitè sufficiat: habet enim virtutalem, saltem implicitam, omnis ille, qui ratione præditus inquit se vestibus sacris, procedit ad altare, utique cum proposito ac voluntate dicendi Missam: quid ergo an plus requiritur?

122. Dixi autem, *Hostia principalis*, scilicet pro ipso officio consecrandæ: secus sine dubio est de particulis pro communicantibus consecrandæ: nam proposito illo generali missam celebrandi, dum induis sacras vestes, & ad altare procedis, nullo modo, ne implicitè quidem, involvitur intentio consecrandi illas: unde si te incio positæ sint super altare non evadent consecratæ.

123. At verò ad applicandum fructum Sacrificii verius est sufficere intentionem habituales, nimirum semel habitam & non revocatam. Ita *Communis DD. Suar. Bonacii. &c.* Estque communis praxis omnium, qui credunt se validè applicasse fructum Sacrificii, si præcedenti die applicent, eamque voluntatem non

revocent, etiam si postea tempore Sacrificii nil
amplius de hoc cogitur. Ratio aurem (&
simul disparitas ab intentione consecrandi) est:
quia intentio consecrandi debet esse effectiva
Sacramenti; ideoque necessario saltem virtualis;
at vero intentio applicandi fructum Sacri-
ficii minime debet esse effectiva fructus illius,
sed ipsum Sacrificium rite oblatum confert
fructum ex opere operato, etiam cum Sacer-
dos nulli applicat talem fructum: ex opere
operato, etiam cum Sacerdos nulli applicat
talem fructum: igitur ad hanc sufficit intentio
habitualis tantum. Atque hæc solito proli-
xius in gratiam misellorum illorum, quibus
Missa purgatorium est, quique in ea se sine
merito cruciant, dum proprio suo iudicio nixi
& amore nimo, doctorum ac prudentum homi-
num consilia negligunt, ac tandem plus sapere
volentes, quam sapiant, desipere incipiunt
serupulosi.